

Gubancok és kincsek

2x45 perces komplex szövegfeldolgozó, szöveg- és képalkotó óra (magyar, kreatív írás, vizuális kultúra, etika: családi kapcsolatok)

Miről szól ez a tanegység?

A patchwork család trauma forrása is lehet a gyerekek, ugyanakkor egy adott helyzet, amit ő természetesnek találhat és élhet meg. Az irodalmi művek és a műhelymunka segítenek a gubancos családi helyzetek derűs, humorral való kezelésében, hogy a gubancból is a lehető legjobbat lehessen kihozni.

Áttekintő vázlat

3.1 Családi gubancok	45 perc
3.1a Fonalgubanc	15 perc
3.1b Családgubanc	10 perc
3.1c Családrajz	20 perc
3.2 Családi kincsek	45 perc
Összesen	2x45 perc

Előkészületek

A fonalhálóhoz erősebb fonalra van szükség, ami játék közben nem szakad el könnyen. A visszagombolyításhoz nem kell feltétlenül ragaszkodni, a háló és a gubanc a fonallabdával „újrahasznosítható”.

A második tanóra kreatív műhelymunkájához biztosítsunk választási lehetőséget, elegendő rajzlapot, és amennyire rajtunk múlik, oldottabb, otthonos hangulatot! (Például kiscsoportos elrendezés, szabad helyválasztás stb.)

FELADATOK LEÍRÁSA

3.1 Családi gubancok

45 perc

3.1a Fonalgubanc

Játsszunk fonalháló-játékot egy gombolyag fonallal a következő módon:

Körbeülünk vagy körbeállunk a gyerekekkel. A kezdő játékos megfogja a fonal végét, és mond a családjáról valamit. (Például: Hárman vagyunk testvérek.) Majd odadobja a gombolyagot egy társának. Ő is megfogja a fonalat, mond valamit a családjáról, és továbbdobja a gombolyagot. Így jár a gombolyag keresztül-kasul a körben, egy hálózatot alkotva.

15 perc

3. tanegység

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Békés Márta: *A család*

Majoros Nóra: *Három rajzlap*

Csorba Piroska: *Gazdaság*

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

Fonalgombolyag

Szöveggyűjtemény

Füzet, íróeszköz

Rajzlap, rajzeszköz

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Gubancos családképek kibogozása, a beszélő gyerek helyzetének átélése szimbolikus formában.

JEGYZETEIM

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Gombolyagdobó ismerkedő játék
Szövegolvasás és -értelmezés
Családszerkezet ábrázolása, kapcsolatok felismerése
Beszélgetés

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHÉZ A FELADATHOZ?

Fonalgombolyag

A fonalháló a végén visszafejthető, visszagombolyítható. Ha van rá időnk, érdekes ezt is megtenni a gyerekekkel. Ha nincs, az elhasznált fonal gubanc marad, amit összegyűrve fonallabdaként használhatunk.

Vedd figyelembe!

A játék kedvéért gyors információközlésre van szükség, de csak olyasmit mondjanak el a gyerekek a családjukról, amit nyugodtan megosztanak mindenkivel! Nem csak adatszerű dolgok jöhetnek szóba, bármilyen élmény megosztható. Például: Tegnap jót társasoztunk. Őcsém nem szereti a kakaót. Van egy pincsikutyánk, nagyon aranyos. Stb.

3.1b Családgubanc

Első olvasásra a következő családkép is elég gubancosnak tűnik. Próbáljuk meg kibogozni! A pedagógus olvassa fel **Békés Márta: A család** című versét, érzékeltetve, hogy ezt egy gyerek mondja!

10
perc

Majd próbáljuk meg kibogozni együtt a családi gubancot! Rajzoljuk fel a táblára, ki kinek a kicsodája, mint a családfa esetében!

Beszéljük meg, mit jelent gyerekre vonatkoztatva a „kereszt-” (keresztgyerek); testvérré vonatkoztatva az édes-, félédes-, unoka- (édestestvér, féltestvér, unokatestvér).

Vedd figyelembe!

Lásd még a novemberi 4. téma 1. tanegységét, ami családfarajzzal kezdődik (03-4/1).

3.1c Családrajz

Hasonlóan összetett családot találunk **Majoros Nóra: Három rajzlap** című történetében. Mindenki olvassa el némán a történetet, és három csoportba gyűjtve írja ki a neveket: melyik rajzlapra ki került Bruni családrajzán!

20
perc

Az önálló munka után beszéljük meg:

- Miért kellett három rajzlap Bruninak?
- Hány testvére (féltestvére) volt? Hány anyától?
- Bruninak mi volt a rajzzal a legfontosabb?

- Ki lehet a szihomókus? Mit tudunk meg róla a történetből?
- Anya mit mond róla? Bruni mit gondol róla?
- Szerintetek ki ő? Mit tudtok róla, mi a pszichológus dolga? Mikor kerülhet egy gyerek pszichológushoz?

JEGYZETEIM

Vedd figyelembe!

Bibliai párhuzamként utalhatunk Jákób családjára, aminek a rajza bizony három rajzlapra is nehezen férne el. (Vö. 1Mózes 29,31 – 30,24)

Ügyeljünk rá, hogy értékítélet nélkül kezeljük a helyzetet! Hiszen Bruni számára is az a legfontosabb, hogy senkit se bántson meg, senki se vesszen össze. És ő, ugye, végképp nem tehet róla, hogy ilyen családba született.

Ha van az iskolának saját pszichológusa, bemutatathatjuk őt személyesen is a gyerekeknek. Ha nincs, de van a településen vagy a közeli városban gyerekpszichológus, akkor is beszéljünk róla úgy, mint aki a gyerekek barátja, és segíteni tud a gubancok kezelésében! Abban biztosak lehetnek a gyerekek, hogy jót lehet vele beszélgetni. Fontos, hogy oldjuk bennük a pszichológussal mint szakemberrel szemben keletkező feszültséget!

3.2 Családi kincsek

Olvassák el a gyerekek **Csorba Piroska: Gazdagság** című versét! Állapítsák meg a gyerekek számát, és azt, hogy a versbeszélő hányadik a sorban!

Neked mekkora a gazdagságod? Kik tartoznak a családdodba?

Válasz a következő feladatok közül:

- Rajzold le a családdodat egy, vagy akár több rajzlapra, amennyire szükség van ahhoz, hogy mindenki otthon érezze magát!
- Írj le egy családi sztorit, történetet, ami jól bemutatja a családdodat! Készíthetsz hozzá rajzos illusztrációt is.
- Írj egy verset, amiben meg tudod fogalmazni a gondolataidat a családdodról! (A vers szabad gondolatközlés, nem kell, hogy rímeljen!)

Végül mutassák be a rajzaikat, olvassanak fel írásaikból a gyerekek – önkéntes alapon (aki vállalkozik rá)!

Vedd figyelembe!

A versírásfeladat kifejezetten szabadverset kér, tartózkodjanak a gyerekek a dalszerű formáktól! A gondolatok szabad asszociációs logikával kapcsolódhatnak egymáshoz, nem kell törekedni szabályos szerkezetre, egyforma hosszúságú sorokra! A fogalmazások szigorú bevezetés-tárgyalás-befejezés szerkezetét is nyugodtan félretehetjük. Kezdhetik a gyerekek a közepén („in medias res”), és bonyolíthatják, gubancolhatják a mondatot. Fő, hogy értelmes legyen, amiben keressük a gyerek logikáját, gondolattérképét!

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Személyes családi tapasztalatok megjelenítése rajzos, írásos alkotómunkával.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Képzalkotás: családrajz, illusztráció
Kreatív írás: családi történet, szabadvers a családról
Művek bemutatása

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHEZ A FELADATHOZ?

Rajzlap, rajzeszköz

JEGYZETEIM

